

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ
УКРАЇНИ**

СТАНДАРТ

**ДЕРЖАВНОГО ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ
«ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА
АРХІТЕКТУРИ»**

ОП-03-18

ПОЛОЖЕННЯ

ПРО АТЕСТАЦІЮ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Дніпро – 2018

ОП-03-18

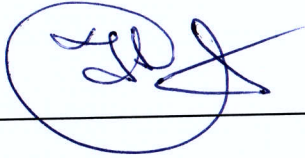
РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО

Навчальним відділом ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»

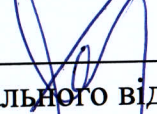
Протокол № 5 від «26» грудня 2018 року

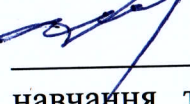
Голова Вченої ради _____ М. В. Савицький

УВЕДЕНО В ДІЮ

Наказом ректора № _____ від «___» _____ 2019 року

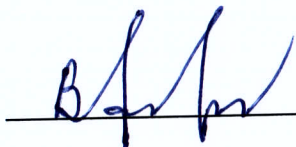
РОЗРОБНИКИ СТАНДАРТУ

 Нажа П. М., кандидат технічних наук, доцент, в. о. начальника навчального відділу ДВНЗ ПДАБА

 Федіна В. Г., завідувач лабораторії з моніторингу якості навчання та організації й планування навчально-методичної роботи ДВНЗ ПДАБА

 Новицька Т. О., заступник начальника навчального відділу ДВНЗ ПДАБА

ПОГОДЖЕНО

 Аністрат В. Д., начальник юридичного відділу ДВНЗ ПДАБА

1. Вступна частина

1.1. Положення про атестацію здобувачів вищої освіти (далі – Положення) є нормативним документом, який визначає вимоги до організації атестації здобувачів вищої освіти в Державному вищому навчальному закладі «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури» (далі – ДВНЗ ПДАБА або академія).

Норми цього Положення поширюються на осіб, які навчаються в академії на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях вищої освіти за всіма формами навчання (очною (денною, вечірньою), заочною (дистанційною)), на всі навчальні структурні підрозділи академії (інститути, факультети, кафедри).

На підставі цього Положення випускові кафедри академії розробляють комплекти документів щодо проведення атестації та рекомендації, які конкретизують вимоги до відповідних кваліфікаційних робіт (проектів) здобувачів вищої освіти з урахуванням специфіки певної спеціальності та освітньої програми.

1.2. Положення розроблено відповідно до Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII, Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII, Кодексу академічної доброчесності ДВНЗ ПДАБА, положення ДВНЗ ПДАБА «Про організацію освітнього процесу», положення ДВНЗ ПДАБА «Про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії», стандартів вищої освіти та інших нормативно-правових документів.

2. Загальні положення

2.1. Основні терміни та їх визначення:

атестація – це встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти;

здобувач вищої освіти – особа, яка навчається в академії на певному рівні вищої освіти з метою здобуття відповідного ступеня і кваліфікації;

кваліфікація – офіційний результат оцінювання і визнання, який отримано, коли уповноважена установа встановила, що особа досягла компетентностей (результатів навчання) відповідно до стандартів вищої освіти, що засвідчується відповідним документом про вищу освіту;

компетентність – динамічна комбінація знань, вмінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання на певному рівні вищої освіти;

освітня (освітньо-професійна чи освітньо-наукова) програма – система освітніх компонентів на відповідному рівні вищої освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти;

результати навчання – знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів;

спеціальність – складова галузі знань, за якою здійснюється професійна підготовка.

2.2. Атестація здобувачів вищої освіти є обов'язковою і здійснюється екзаменаційною комісією (ЕК) після завершення теоретичного та практичного навчання на відповідному рівні вищої освіти або його етапі. Порядок створення та організація роботи ЕК регламентується окремим положенням.

Розклад роботи ЕК складається кожною випусковою кафедрою, узгоджується з деканом (директором) відповідного факультету (інституту), затверджується проректором з науково-педагогічної та навчальної роботи і доводиться до відома здобувачів вищої освіти шляхом розміщення на

інформаційних стендах випускових кафедр не пізніше ніж за місяць до початку атестації.

2.3. Декан факультету (директор інституту) допускає здобувачів вищої освіти до атестації за умови відсутності в них академічної заборгованості.

2.4. Здобувачу вищої освіти, який виконав відповідну освітню програму та успішно пройшов атестацію, на підставі рішення ЕК присуджується відповідний ступінь вищої освіти, видається диплом про вищу освіту встановленого зразка та присвоюється відповідна кваліфікація.

За акредитованою освітньою програмою академією видається документ про вищу освіту (диплом) державного зразка. За неакредитованою освітньою програмою академія може виготовляти і видавати власні документи про вищу освіту у порядку та за зразком, що визначені Вченою радою академії.

2.5. Атестація здійснюється відкрито і гласно. Здобувачі вищої освіти та інші особи, присутні на атестації, можуть вільно здійснювати аудіо- та/або відеофіксацію процесу атестації.

3. Форми атестації здобувачів вищої освіти

3.1. Атестація осіб, які здобувають в академії ступінь бакалавра, може здійснюватися у формі:

- публічного захисту (демонстрації) кваліфікаційної роботи/проекту;
- кваліфікаційного екзамену (екзаменів).

Форми атестації можуть поєднуватися.

3.2. Атестація осіб, які здобувають в академії ступінь магістра, може здійснюватися у формі:

- публічного захисту (демонстрації) кваліфікаційної роботи/проекту.

3.3. За спеціальностями, визначеними Кабінетом Міністрів України постановою від 10 травня 2018 р. № 354, атестація осіб, які здобувають ступінь магістра, може здійснюватися у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту.

3.4. Форма атестації здобувачів вищої освіти на певному рівні вищої освіти визначається освітньою програмою та відображається в навчальному плані зі спеціальності.

4. Проведення атестації в формі екзамену

4.1. Кваліфікаційний екзамен - форма контролю досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти, та оцінювання таких результатів навчання.

Кваліфікаційний екзамен може проводитись за окремою дисципліною професійного спрямування або як один комплексний екзамен із декількох дисциплін навчального плану.

4.2. Програми кваліфікаційних екзаменів розробляються випусковою кафедрою на основі освітньої програми відповідного рівня та спеціальності. Форма проведення екзамену (усна, письмова, тестування, у т. ч. комп'ютерне) визначається випусковою кафедрою, ухвалюється вченою радою факультету (інституту) і затверджується деканом факультету (директором інституту).

4.3. Тривалість кваліфікаційного екзамену, що проводиться в усній формі, не повинна перевищувати 30 хвилин на одну особу.

Тривалість кваліфікаційного екзамену, що проводиться в письмовій формі, не повинна перевищувати трьох годин.

Тривалість кваліфікаційного екзамену, що проводиться за комплексними тестовими завданнями, не повинна перевищувати двох годин.

4.4. Результати кваліфікаційного екзамену оцінюються за шкалою оцінювання знань прийнятою в академії та оголошуються після оформлення протоколів засідання ЕК.

Результати кваліфікаційного екзамену, що проводиться в усній формі, оголошуються у день проведення. Результати кваліфікаційного екзамену, що проводиться письмово або за комплексними тестовими завданнями, оголошуються в наступний робочий день.

5. Проведення атестації в формі публічного захисту кваліфікаційної роботи/проекту

5.1. Вид кваліфікаційної роботи встановлюється на основі аналізу змісту виробничих функцій, типових задач діяльності та компетентностей, які визначені відповідною освітньою програмою за спеціальністю.

5.2. Кваліфікаційний проект за ступенем бакалавра призначений для об'єктивного контролю ступеня сформованості умінь розв'язувати типові завдання діяльності, які, в основному, віднесені до проектної (проектно-конструкторської) та інженерної робочим функціям. Кваліфікаційні проекти, як правило, виконуються за інженерними спеціальностями і передбачають синтез об'єкта (фізичного або ідеального) проектування (системи в широкому значенні, пристрою, технологічного процесу, комп'ютерної програми тощо), який оптимально відповідає вимогам завдання на виконання проекту.

5.3. Кваліфікаційна робота за ступенем бакалавра призначена для об'єктивного контролю ступеня сформованості знань, умінь розв'язувати типові завдання діяльності, які, в основному, віднесені до організаційної, управлінської і виконавської (технологічної, операторської) робочих функцій. Кваліфікаційні роботи передбачають систематизацію, закріплення, розширення теоретичних і практичних знань зі спеціальності та застосування їх при вирішенні конкретних наукових, технічних, економічних виробничих й інших завдань, розвиток навичок самостійної роботи й оволодіння методикою дослідження та експерименту, пов'язаних з темою роботи;

5.4. Кваліфікаційна робота/проект за ступенем магістра – самостійно виконана науково-дослідна робота, головною метою і змістом якої є наукові дослідження з новітніх питань теоретичного або прикладного характеру за профілем підготовки. Основне завдання магістерської роботи – продемонструвати рівень наукової кваліфікації, уміння самостійно вести науковий пошук і розв'язувати конкретні наукові та практичні завдання.

5.5. Тематика кваліфікаційних робіт/проектів за спеціальністю визначається випусковою кафедрою на початку навчального року. Тематика кваліфікаційних робіт/проектів повинна бути безпосередньо пов'язана з

узагальненим об'єктом діяльності фахівця відповідного рівня вищої освіти. Здобувачі вищої освіти мають право запропонувати на розгляд власні теми кваліфікаційної роботи/проекту.

5.6. Завдання на виконання кваліфікаційної роботи/проекту має відображати усі виробничі функції та типові задачі діяльності і своєчасно має бути доведене до студента (до початку переддипломної (переддипломно-виробничої) практики).

5.7. Керівниками кваліфікаційних робіт/проектів можуть бути професори, доценти випускової кафедри, а також провідні фахівці виробничої сфери відповідної галузі.

За одним керівником кваліфікаційних робіт/проектів в навчальному році може бути закріплено не більше восьми здобувачів, із них здобувачів ступеня магістра (за освітньо-науковою програмою) - не більше п'яти осіб.

Голова екзаменаційної комісії не може бути керівником кваліфікаційних робіт/проектів.

5.8. Теми та керівники кваліфікаційних робіт/проектів затверджується наказом ректора академії до початку виконання кваліфікаційних робіт/проектів.

5.9. Виконана кваліфікаційна робота/проект подається здобувачем вищої освіти на випускову кафедру у визначений вченою радою факультету термін.

5.10. До захисту кваліфікаційної роботи/проекту допускаються здобувачі вищої освіти, які одержали за виконану роботу позитивні відгук керівника та рецензію, пройшли процедуру нормоконтролю (за потребою) та попереднього захисту згідно з установленим графіком. Завідувач випускової кафедри має право допустити студента до захисту кваліфікаційної роботи/проекту у разі негативного відгуку керівника та/або надходження негативної рецензії.

5.11. Рецензія – це критична оцінка підготовки кваліфікаційної роботи/проекту, її якісного рівня, що включає в себе обґрунтування актуальності теми, логічності і структури викладення матеріалу, якості огляду і аналізу літератури, коректності цитувань і посилань на наведені в тексті цитати інших авторів, коректності і обґрунтованості вибору методів дослідження, якості емпіричного матеріалу, ретельності обробки експериментальних даних,

коректності формулювання власних висновків, відповідності висновків меті та завданням роботи/проекту, якості оформлення роботи/проекту, апробацію результатів дослідження.

У тексті рецензії повинні бути відображені недоліки роботи/проекту та загальна оцінка кваліфікаційної роботи/проекту за прийнятою в академії шкалою оцінювання знань.

5.12. На рецензію кваліфікаційна робота/проект направляється завідувачем випускової кафедри.

Рецензування робіт здійснюється найбільш кваліфікованими викладачами споріднених кафедр академії і інших закладів вищої освіти, фахівцями науково-дослідних інститутів та підприємств, які мають відповідний рівень вищої освіти за спеціальністю здобувача вищої освіти.

Рецензентом не може бути голова ЕК, працівник випускової кафедри, на якій виконувалася робота.

5.13. Захист кваліфікаційних робіт/проектів проводиться на відкритому засіданні ЕК за участю не менше, ніж половина її складу при обов'язковій присутності голови комісії.

5.14. Результати атестації оцінюються за шкалою оцінювання знань прийнятою в академії. При визначенні оцінки кваліфікаційної роботи/проекту враховується рівень теоретичної, наукової та практичної підготовки студентів.

Система критеріїв оцінювання кваліфікаційних робіт/проектів може включати:

- актуальність теми, її відповідність сучасним досягненням науки і техніки, виконання замовлень підприємств та організацій, комплексність теми;
- наукова новизна, обґрунтованість запропонованих рішень, повнота розкриття теми роботи, використання комп'ютерної техніки та засобів машинної графіки;
- практична цінність досягнутих результатів - наявність акту впровадження, виробничої апробації або застосування у освітньому процесі тощо;

- захист роботи (змістовність доповіді, логічність, чіткість та повнота відображення отриманих результатів, якість ілюстративного матеріалу та його презентація, культура мовлення, обґрунтованість відповідей на запитання членів екзаменаційної комісії, демонстрування сформованих професійних компетенцій).

5.15. Результати захисту кваліфікаційних робіт/проектів оголошуються у день захисту після оформлення протоколів засідання ЕК.

5.16. Тривалість засідань ЕК із захисту кваліфікаційних робіт/проектів не повинна перевищувати шести годин на день. Тривалість захисту кваліфікаційної роботи/проекту, як правило, не повинна перевищувати 30 хвилин, із них 20 хвилин виділяється на відповіді здобувача вищої освіти на запитання членів ЕК.

6. Повторне проходження атестації

6.1. Повторне проходження атестації з метою підвищення оцінки не дозволяється.

6.2. Здобувачам вищої освіти, які не з'явилися на атестацію з поважної причини, наказом ректором ПДАБА може бути продовжений строк навчання до наступного терміну роботи ЕК, але не більше, ніж на один рік.

6.3. Особа, яка за результатами атестації отримала незадовільну оцінку вважається такою, що не виконала індивідуальний навчальний план та відраховується із академії.

6.4. Таку особу може бути поновлено на навчання для здобуття освітнього ступеня за такою самою спеціальністю для однократного повторного проходження атестації протягом трьох років після відрахування з академії. Якщо здобувач поновлюється на навчання після трирічного терміну, то він допускається до атестації після ліквідації академічної різниці, яка може виникнути в наслідок зміни навчального плану.

6.5. Повторне навчання та проходження атестації здійснюється виключно за кошти фізичних та/або юридичних осіб.

Повторне проведення атестації проводиться за програмою та відповідно до умов проведення, що діють на день її проведення.